

Fracties	Voor	Tegen	bijzonderheden
CDA			
JESSLokaal			
Seniorenpartij			
PvdA			
VVD			
D66			
GroenLinks			
SP			
Wens4U			

Amendement

Agendapunt 19

Onderwerp Amendement D66 aanpassing Bindend adviesrecht Omgevingswet.

Aan de raad

De raad van de gemeente Schagen in vergadering bijeen op 19 december 2023

Overwegende dat:

- met het in werking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2024 de positie tussen de gemeenteraad in zijn geheel als kaders stellende volksvertegenwoordiging en het uit een coalitie voortkomende college als uitvoerend gremium ingrijpend kan wijzigen;
- de raad zijn invloed op incidenteel afwijkende ruimtelijke ontwikkelingen, buitenplanse omgevingsactiviteiten, kan behouden door het vaststellen van een lijst van gevallen waarvoor de raad het bindend adviesrecht krijgt;
- het college in het voorliggende raadsvoorstel daarvoor een voorstel heeft gedaan in bijlage 1. Bindend adviesrecht, een lijst van activiteiten waarbij het advies van de raad voor het college bindend wordt;
- vanaf de ontwikkeling van de Omgevingsvisie tot nu het college het beeld geschetst heeft dat aan de positie van de raad ten opzichte van het college na de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet veel verandert dan wel hoeft te veranderen;
- vanuit dat gezichtspunt het voorstel over het bindend adviesrecht van de raad heeft geleid tot een uitvoerige vragenlijst van D66;
- de beantwoording niet overtuigend is en voeding geeft aan de overtuiging dat bewust of onbewust aan de bevoegdheden van de raad gerommeld wordt.

In aanmerking nemende dat:

- die lijst zodanig **kan** worden opgezet dat invloed van de raad vrijwel ongewijzigd blijft op afwijkingen van het huidige ruimtelijk kader dat vanaf 1 januari 2024 kan worden geduid als het "Omgevingsplan";
- die voorgestelde lijst echter zodanig is dat:
 - o de invloed van de raad op het incidentele afwijkingsbeleid na 1 januari 2024, het beleid op buitenplanse omgevingsactiviteiten, in afwijking van het steeds door het college geschetste beeld aanzienlijk wordt beperkt;

- de beleidsvrijheid binnen van het college aanzienlijk wordt verruimd in weerwil van de vraag of het college daarvan gebruik maakt of kan worden gedwongen daar gebruik van te maken;
 - het aansluiten bij de Omgevingsverordening NHN 2020 een keuze is die kan leiden tot een volgens de raad ongewenste ruimtelijke impact op het buitengebied als het gaat om:
 - woningbouw (aantal, doelgroep en woningbehoefte);
 - functietoedeling, het wijzigen van bouwwerken in samenhang met in pandige bouwactiviteiten.
- de handreiking van de VNG over het adviesrecht een onderscheid maakt tussen bouwen binnen de kernen en daarbuiten en tevens voorstelt om het adviesrecht te regelen bij buitenplanse activiteiten indien:
- de activiteit niet past binnen de doelen van het omgevingsplan;
 - de activiteit niet past binnen de (overige) door de gemeenteraad gestelde kaders.
- de conclusie gerechtvaardigd is dat met het collegevoorstel de raad te veel in haar controlerende en kaders stellende rol wordt beperkt en dat aanpassing en aanvulling van de lijst volgens bijlage 1. Bindend adviesrecht noodzakelijk is.
- Stellen ondergetekende(n) voor het voorstel betreffende bijlage 1. Bindend adviesrecht: aan te passen op:
- punt 1.b door 1500 m² te vervangen door 500 m²
- de lijst aan te vullen met
- o. indien de activiteit niet past binnen de doelen van het omgevingsplan;
 - p. indien de activiteit niet past binnen de (overige) door de gemeenteraad gestelde kaders;

en het bij het voorstel behorende ontwerpbesluit de punt 1 als volgt te wijzigen

Besluit

- a. Bijlage 1. Bindend adviesrecht
 - aan te passen op
 - punt 1.b door 1500 m² te vervangen door 500 m²
 - de lijst aan te vullen met
 - o. indien de activiteit niet past binnen de doelen van het omgevingsplan;
 - p. indien de activiteit niet past binnen de (overige) door de gemeenteraad gestelde kaders;
- b. Van het voorgestelde besluit punt 1 als volgt te wijzigen
 1. De lijst van gevallen van buitenplanse omgevingsactiviteiten waarvoor de raad adviseur is, conform de met punt a gewijzigde bijlage 1 onderdeel uitmaakt van dit besluit vast te stellen de punten 2 t/m 5 ongewijzigd te laten.

Toelichting

Terecht lezen we in de beantwoording op onze vragen dat de raad zelf mag bepalen hoe het adviesrecht bij bopa's in te vullen. Op het punt van de vraag of recht wordt gedaan aan de positie van de raad kan anders worden gedacht en dat doen we.

Dat er een relatie wordt gelegd met de gebruikelijke vergadercyclus is opmerkelijk.

Juist met de invoering van de Omgevingswet en de daarin gestelde termijnen voor besluitvorming zou je verwachten dat het besluitvormingsproces en daarmee de vergadercyclus tegen het licht wordt gehouden. Dat laatste om te bezien of die een snelle besluitvorming niet in de weg staat.

En dat is niet afhankelijk van de bijlage 1.

In de bijeenkomst over de bespreeknotitie op 2 november is daar al een voorzet voor gegeven. In de Oordeelsvormende vergadering van 28 november is daarop opnieuw ingegaan. Het is teleurstellend dat dat niet is opgepakt.

U verwijst naar het doel om de besluitvorming sneller te laten verlopen. D66 onderschrijft dat doel. Het wordt het vervolgens nog steeds aan de huidige vergadercyclus gehangen.

Procesmatig kan de cyclus ook zo worden dat de positie van de raad als controlerend gremium ten opzichte van het college beter wordt.

Bij een beschouwing van het besluitvormingsproces kunnen naast het moment waar de raad in het proces kan instappen om van het adviesrecht gebruik te maken nog een tweetal ongelukkige aspecten van het huidige besluitvormingsproces aan de orde komen. Dat gaat over wat je de participatie van de raad daarin kan noemen en het fenomeen van de anterieure overeenkomst.

De raad – in ieder geval de niet coalitiepartijen- als gekozen volksvertegenwoordiging wordt veel in de modus “voor-tegen” gezet.

Dat kan anders en daar moet naar procesmatig naar gezocht worden ook al om het vertrouwen tussen de overheid en burger te versterken. De raad wordt ook en wellicht met name aangekeken op ondoordachte en niet transparante besluitvoering, vrij van verweven belangen.

Het sluiten van een anterieure overeenkomst is een bevoegdheid van het college. De vraag is wel op welk moment sluit het college die overeenkomst. Voordat de raad zich een oordeel heeft gevormd over een bepaalde ontwikkeling of daarna. Met een te vroeg sluiten van een anterieure overeenkomst wordt de raad min of meer klemgezet. Afwijzen van een plan betekent ook hoge kosten voor initiatiefnemer.

Procesmatig is een voorfase in de vorm van een intentieovereenkomst gewenst en een goed moment om in te stappen voor toepassing van het adviesrecht.

Dat het college aangeeft dat er beleidsmatig en qua toetsingskader niets veranderd met het adviesrecht volgens bijlage 1 is niet verrassend.

We laten het maar bij of dat het goede antwoord is op een verkeerde vraag of een onjuist antwoord op een goede vraag.

Gelet op de context waarin die vraag was gesteld was er een onderbouwing verwacht van het feit dat met Bijlage 1, lid 1.e “het bouwen van 10 woningen” het college zich een bevoegdheid toe-eigent die het tot 1 januari niet had. En dat is een significante afwijking.

Het voorstel om het om 1500 m² te vervangen door 500 m² is om een raadsbrede toets mogelijk te maken over door een initiatiefnemer gewenste functionele veranderingen of over al (zonder omgevingsvergunning) ingezette functionele veranderingen die strijdig zijn met het “omgevingsplan”. En dat is zeker gewenst als een functieverandering gepaard moet gaan of is gegaan met inspannende bouwactiviteiten.

En dat alles omdat het buitengebied ons zeer ter harte gaat. We hebben helaas al veel casuïstiek voorbij zien komen die de toekomstwaarde en de belevingswaarde van dat gebied aantasten door functietoedeling of verdichting.

Fractie D66

Mr. F.N.J. Jansen, fractievoorzitter